

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษา ของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการวิจัย
8. อภิปรายผลการวิจัย
9. ข้อเสนอแนะ

#### ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษา ของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษา ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

## สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมมองเป็นฐานมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ความพร้อมทางด้านภาษาหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมเด็กปฐมวัยมีการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาตามแนวคิดสมมองเป็นฐาน อยู่ในระดับมากขึ้นไป

## ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร เป็นเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม สังกัดเทศบาลตำบลศรีสงคราม ปีการศึกษา 2559 จำนวน 4 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 80 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กปฐมวัยอายุ 4-5 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม สังกัดเทศบาลตำบลศรีสงคราม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 20 คน โดยใช้เด็กปฐมวัยเป็นหน่วยสุ่มเนื่องจากแต่ละห้องเรียนมีลักษณะคล้ายๆ กัน

## เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมมองเป็นฐาน ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. แบบทดสอบความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมมองเป็นฐาน แบบปรนัย

3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.30 – 0.77 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.934

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐานซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.85 นั่นคือ แบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐานและ แบบทดสอบกิจกรรมท้ายหน่วย
2. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองเอง และใช้ระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 16 ชั่วโมง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
3. เมื่อทำการสอนจบในแต่ละเรื่องมีการทดสอบย่อย ด้วยกิจกรรมท้ายบท และเมื่อเสร็จสิ้นตามกำหนดแล้ว จึงทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบความพร้อมทางภาษาชุดเดิม และสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่เรียนด้วยชุดกิจกรรม
4. ทำการตรวจให้คะแนนการทำแบบวัดความพร้อมทางด้านภาษาแบบทดสอบกิจกรรมท้ายบท และแบบสอบถามความพึงพอใจที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

## การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐานตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สูตร  $(E_1/E_2)$  และค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติทดสอบที่ชนิด Dependent Samples
3. วิเคราะห์หาค่าความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามและค่าเฉลี่ย

## สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐานผลที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อม ทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพ 80.30/89.25 สูงกว่าเกณฑ์เกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่ตั้งไว้
2. เด็กปฐมวัยสามารถอ่านภาพจากบัตรคำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เด็กปฐมวัยปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{x}$  =4.85, S.D.=0.15)

## อภิปรายผลของการวิจัย

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประเด็นที่ค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อม ทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพ 80.30/89.25 หมายความว่าเด็กปฐมวัยที่ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.30 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบวัดความพร้อมทางด้านภาษา คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.25 แสดงว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 การที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้ดำเนินการพัฒนาเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบและมีวิธีการกล่าวคือ มีการวิเคราะห์คุณลักษณะตามวัยจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ศึกษาเอกสารการจัดทำชุดกิจกรรมความพร้อมทางด้านภาษา สมองเป็นฐาน การจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย จนเข้าใจและนำมาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ซึ่งเป็นชุดกิจกรรมที่ต้องใช้ร่วมกันระหว่างครู ประกอบด้วย คู่มือครู ประกอบด้วย คำแนะนำสำหรับผู้ดูแลเด็ก บทบาทของครูก่อนสอน บทบาทของครูหลังสอน คำชี้แจงสำหรับเด็กปฐมวัย แผนการจัดประสบการณ์ ใบบางพร้อมเฉลย แบบทดสอบพร้อมเฉลย ส่งผลให้ผู้วิจัยพัฒนาชุดกิจกรรมขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงกล แจ่มจันทร์ (2558, บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการทดลองเด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางภาษาอยู่ในระดับควรปรับปรุงทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านการฟัง (ค่าเฉลี่ย 2.30) ด้านการพูด (ค่าเฉลี่ย 2.78) ด้านการอ่าน (ค่าเฉลี่ย 2.43) และด้านการเขียน (ค่าเฉลี่ย 2.48) แต่หลังการทดลองพบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐาน ทางภาษาอยู่ในระดับดี ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้คือ ด้านการฟัง (ค่าเฉลี่ย 8.04) ด้านการพูด (ค่าเฉลี่ย 8.17) ด้านการอ่าน (ค่าเฉลี่ย 8.13) และด้านการเขียน (ค่าเฉลี่ย 8.09) ดังนั้น ในภาพรวมก่อนการทดลองเด็ก ปฐมวัย มีระดับทักษะพื้นฐานทางภาษาอยู่ในระดับควรปรับปรุง และหลังการทดลองเด็กปฐมวัย มีระดับทักษะพื้นฐานทางภาษาอยู่ในระดับดี เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางภาษาด้านการฟัง

การพูด การอ่าน และการเขียน หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.74, 5.39, 5.70 และ 5.61 ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจาก ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หลังการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาแบบสื่อผสม ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีทักษะพื้นฐานทางภาษาแตกต่างกันทุกด้าน และด้านที่มีทักษะเพิ่มมากที่สุด คือ ด้านการฟัง รองลงมา คือ ด้านการอ่าน การเขียน และการพูด เมื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทาง ภาษาของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาแบบสื่อผสม ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 22.43 ซึ่งสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ทักษะพื้นฐานทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาแบบสื่อผสม มีทักษะพื้นฐานทางภาษาแตกต่างจากก่อนที่ ได้รับการจัดกิจกรรม

2. เปรียบเทียบความพร้อมทางด้านภาษา พบว่า ผลการทดสอบหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แสดงว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ช่วยให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้เนื้อหาสาระสามารถพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประสบการณ์ตามลำดับขั้นตอน กระบวนการที่ระบุไว้ในแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละชุดกิจกรรมโดยให้เด็กปฐมวัยทำใบงาน ทำแผนแต่ละแผน พร้อมกับสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน บันทึกไว้ทำแผนทุกครั้ง ซึ่งจากการบันทึกผลการจัดประสบการณ์ทำแผนนี้ ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถปรับปรุงแก้ไข ส่วนที่บกพร่องได้ทันเวลาที่ ช่วยให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ครั้งต่อไปเป็นไปอย่างราบรื่น และเกิดประสิทธิภาพ ผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมทางด้านภาษาตามแนวคิดสมองเป็นฐานของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ รัตติรัตน์ คล่องแคล่ว (2551, บทคัดย่อ) นิสิตปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทาง ภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยไทยอีสาน กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปี ชาวไทยอีสาน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนนอก สำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน โดย เพื่อจัดให้เด็ก ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางภาษาแบบธรรมชาติเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 50 นาที ผลการศึกษาพบว่า 1. คะแนนจากแบบทดสอบ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางภาษาแบบธรรมชาติก่อน และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยรวมและรายด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 2. การสังเกตทักษะการพูดภาษาไทยของเด็กปฐมวัยไทยอีสาน ในระหว่างการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทางภาษาแบบธรรมชาติโดยรวมและรายด้านเพิ่มขึ้น

3. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาตามแนวคิดสมองเป็นฐาน พบว่า เด็กปฐมวัย มีความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาตามแนวคิดสมองเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก ( $\bar{x} = 4.85$ ) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนารถ ภูมาศ (2551, หน้า 81-83) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อประสมเพื่อสร้างเสริมทักษะการอ่าน ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

### ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ มีดังนี้

#### ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผู้ดูแลเด็กควรอธิบายให้เด็กปฐมวัยเข้าใจวิธีการ กติกา ข้อตกลงต่างๆ ให้เรียบร้อย
2. ผู้ดูแลเด็กเตรียมความพร้อมก่อนการจัดประสบการณ์แต่ละครั้ง ศึกษารายละเอียดในแต่ละแผน ในแต่ละชุดกิจกรรม และสื่อ ให้พร้อมตามคู่มือครู จะทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวัง
3. ผู้ดูแลเด็กควรศึกษารูปแบบการเรียนรู้ทักษะด้านภาษาของแต่ละคน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

#### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยในลักษณะเช่นเดียวกันนี้กับเด็กปฐมวัยช่วงชั้นอื่นๆ เพื่อได้ทราบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับช่วงชั้นใดบ้าง
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน กับทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะทางคณิตศาสตร์